

مشارکت مردم در احیا بافت قدیم شهری

دکتر زهره داود پور / عضو هیئت علمی گروه شهرسازی / دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین
zdavoudpour@yahoo.com

فرزاد شالچی / کارشناس ارشد شهرسازی
f.shalchi@yahoo.com

چکیده:

تجربه اجرای برنامه‌های توسعه در کشورهای در حال توسعه در طی چند دهه اخیر نشان می‌دهد که به دلیل نادیده گرفتن مشارکت مردمی، در شکل‌گیری و واقعی خود نتوانسته‌اند در عمل به اهداف خود برسند. بر عهده مردم است رضایت ندهند تا در صورت مشارکت هم، تنها به شراکت در سازوکار شهر بدون شعور واقعی بر آن اکتفا کنند. چرا که این قبیل اعمال تنها سهم بری از سیمای شهر محسوب می‌شود و نمیتوان آنها را مشارکت خواند. در این تحقیق ابتدا به بررسی پایه‌های نظری پرداخته سپس تجارب کشورهای خارجی و شهرهای ایرانی بررسی می‌شود. سرانجام موارد مشترک و شاخص تجربه‌های بررسی شده، انتخاب و به عنوان عوامل موثر در جلب مشارکت مردمی پیشنهاد می‌شود.

کلمات کلیدی: شهرسازی، مشارکت، دولت محلی، مشارکت عمومی

مقدمه:

واژه مشارکت از حیث لغوی به معنای درگیری و تجمع برای منظور خاص است. در مجموع میتوان جوهره اصلی آن را درگیری، فعالیت و تاثیرپذیری دانست.

دیوید دریسکل معتقد است مشارکت بر سه اعتقاد ذیل مبتنی است. توسعه، در وهله اول و پیش از همه، باید به نفع ساکنان محلی باشد، مردمی که در محدوده مورد برنامه ریزی زندگی میکنند، دقیق‌ترین اطلاعات را در مرتبط با آن دارند. مردمی که بیشترین تاثیرات را از تصمیمات می‌پذیرند، سهم بیشتری برای مشارکت در روند تصمیم‌گیری دارند. (دریسکل، ۱۳۸۷، ص ۱۱)

شهری ارشترین، مشارکت شهروندان را این‌گونه تعریف می‌کند: مشارکت شهروندان، اصطلاح روشنی برای قدرت شهروندان است، توزیع مجدد قدرت است به نحوی که شهروندان نادر را، که در حال حاضر از فرایندهای سیاسی و اقتصادی حذف شده‌اند، قادر می‌سازد به طور سنجیده و آگاهانه در آینده دخالت نمایند. (احمدی، ۱۳۷۹، ص ۱۵)